

AKADEMIA MUZYCZNA IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W POZNANIU

Przedmiot:	Skrzypce historyczne		Punkty ECTS:	55
Koordinator przedmiotu:	Prof. AMP, dr hab. Mikołaj Zgólka		Ilość godzin:	180
Wydział:	Instrumentalistyki, Historycznych Praktyk, Jazzu i Muzyki Estradowej	Rodzaj zajęć:	wykład	
Instytut:	Instrumentalistyki	Forma studiów:	stacjonarne	
Kierunek:	Historyczne Praktyki Wykonawcze	Profil studiów:	ogólnoakademicki	
Specjalność:	Skrzypce historyczne	Język:	polski/angielski/niemiecki	
Poziom studiów	Studia I stopnia	Status przedmiotu:	obowiązkowy	
Umiejscowienie w planie studiów:				
Semestr I:	30 godzin, egzamin, 8 ECTS	Semestr II:	30 godzin, egzamin, 8 ECTS	
Semestr III:	30 godzin, egzamin, 8 ECTS	Semestr IV:	30 godzin, egzamin, 8 ECTS	
Semestr V:	30 godzin, egzamin, 8 ECTS	Semestr VI:	30 godzin, egzamin, 15 ECTS	

Prowadzący zajęcia	dr hab. Mikołaj Zgólka mgr Katarzyna Cendlak
Cele i założenia przedmiotu	Podstawowym i nadrzędnym celem nauki przedmiotu jest zaznajomienie się z historycznymi uwarunkowaniami gry na instrumencie według określonych zasad. Wiedza z zakresu historycznych traktatów XVII i XVIII – wiecznych znajduje swe urzeczywistnienie w praktycznych umiejętnościach. Wyluszczone zostają również różnice pomiędzy tzw. tradycją wykonawczą a faktyczną praktyką historyczną. Następuje bezpośrednie nawiązanie do głównej intencji kompozytora i dogłębne zrozumienie istoty opracowywanego repertuaru. Wykorzystane instrumentarium historyczne ma dać możliwość studiującemu jak najwierniejsze oddanie oryginalnego brzmienia instrumentu.
Wymagania wstępne	<ul style="list-style-type: none"> • Brak przeciwwskazań zdrowotnych do kontynuowania nauki gry na instrumencie, • Znajomość zasad muzyki, harmonii, kontrapunktu, • Dysponowanie adekwatnym instrumentarium historycznym, • Poszerzona wiedza muzyczna, • Podstawowa znajomość języków obcych (angielski, niemiecki), • Pozytywny wynik konkursowego egzaminu wstępnego,

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU

Semestr I

- przedstawienie ogólnego programu studiów wraz z określeniem końcowych celów i rezultatów,
- ustalenie zasad rozumienia i odczytywania materiałów źródłowych,
- usystematyzowanie aparatu gry adekwatnego do historycznych praktyk wykonawczych,
- umiejętność posługiwania się smyczkiem historycznym, elementarne zasady,
- rozumienie stylistyki, motywiki, specyficznych zwrotów melodycznych i harmonicznyc

Semestr II

- specyfikacja i dobór programu w zależności od stylu, epoki, kompozytora,
- umiejętność rozróżnienia stylu i dopasowanie technik wykonawczych
- rozwój techniki prawej ręki w odniesieniu do technik XVII i XVIII wieku,
- zaznajomienie się z elementarną literaturą fachową adekwatną do poruszanych zagadnień,
- podstawy stylistyki muzyki skrzypcowej XVII wieku,
- zasady intonowania zgodne z elementami harmonii w systemach nierównomiernie temperowanych,

Semestr III

- sposoby interpretacji muzyki w nieopracowanych materiałach zgodnie z zasadami wykonawstwa historycznego,
- intonowanie i rozumienie zależności harmonicznyc w konsortach instrumentów jednorodnych,
- zasady artykulacji w kontekście określonej stylistyki tanecznej,
- rozwój biegłości w technice włoskich i francuskich wirtuozów,
- idiom koncertujący w muzyce pierwszej połowy XVIII wieku,
- umiejętność pisemnego referowania historycznych traktatów skrzypcowyc

Semestr IV

- konsekwentna umiejętność rozróżniania stylów narodowyc,
- umiejętność czytania w różnych kluczach historycznych,
- solowa muzyka skrzypcowa przed twórczością J.S. Bacha,
- idiomatyka taneczności jako sposób interpretacji dzieła,
- kompleksowe zastosowanie różnych technik skrzypcowyc w ujęciu materiału dydaktycznego (gamy, etiudy, wprawki, kaprysy),
- semantyka tonacji jako element warunkujący afekt w dziele muzycznym,

Semestr V

- stylistyka kompozycji Johanna Sebastiana Bacha,
- konsekwentny rozwój techniki wirtuozowskiej na przykładzie kaprysów P.A .Locatello i G. Tartiniego,
- umiejętność gry w scordaturze,
- umiejętność prowadzenia zespołu jako skrzypek, idiom koncertujący,
- rozwój technik improwizacji zgodnie z historycznymi praktykami wykonawczymi,
- umiejętność realizacji basso continuo na skrzypcach,

Semestr VI

- podsumowanie wiedzy zgromadzonej podczas studiów, holistyczne podejście do szeregu zagadnień,
- elementy pracy nad przygotowaniem eseju z zakresu wykonawstwa historycznego,
- umiejętność opracowania repertuaru recitalu skrzypcowego,
- wzmożona aktywność koncertowa mająca na celu obycie ze sceną, zmiennymi warunkami mającymi wpływ na instrument i technikę gry,
- przygotowanie recitalu kończącego studia,

	Kod efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ	Charakterystyka	
			II stopnia PRK	I stopnia PRK
W	HPW1_W01	posiada ogólną znajomość literatury muzycznej,	P6S_WG	P6U_W
	HPW1_W02	posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego z własną specjalnością ze szczególną umiejętnością przyporządkowania do określonych stylów i epok,		
	HPW1_W03	posiada znajomość elementów dzieła muzycznego i wzorców budowy formalnej utworów w perspektywie rozwoju technik kompozytorskich,		
	HPW1_W04	posiada kompetencje umożliwiające docieranie do niezbędnych informacji (książki, traktaty, nagrania, źródłowe materiały nutowe, specjalistyczne serwisy internetowe), ich analizowania i interpretowania,		
	HPW1_W05	orientuje się w literaturze specjalistycznej dotyczącej kierunku studiów, przede wszystkim w aspekcie historii danej dyscypliny, jak też jej obecnej kondycji rozwojowej, stanu badań (dotyczy to także internetu i e-learningu),		
	HPW1_W06	posiada znajomość i zrozumienie podstawowych linii rozwojowych w historii muzyki, sztuki budowy instrumentów oraz orientację w związanej z tymi zagadnieniami literaturze specjalistycznej oraz źródłowej (dotyczy to także internetu i e-learningu),		
	HPW1_W08	posiada znajomość stylów muzycznych w szczególnej perspektywie chronologicznej oraz w aspekcie kręgów kulturowych i związanych z nimi praktyk wykonawczych,		
	HPW1_W10	posiada orientację w zakresie problematyki związanej z technikami wykonawczymi w historii muzyki oraz w zakresie rozwoju technologicznego budowy instrumentów z zakresu swojej specjalności,		
	HPW1_W11	posiada podstawową wiedzę dotyczącą budowy własnego instrumentu i jego elementarnej konserwacji, napraw, strojenia, wymiany elementów eksploatacyjnych (np. wymiana stroików w instrumentach dętych, wiązanie strun i progów w instrumentach strunowych, wymiana piórek w klawesynie),		
	HPW1_W12	posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii, kontrapunkcie, realizacji basso continuo oraz zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru,		
	HPW1_W14	posiada znajomość wzorców leżących u podstaw dyminucji, improwizacji, intawolacji, ornamentacji,		
U	HPW1_U01	dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych,	P6S_UW	P6U_U
	HPW1_U02	w obszarze ekspresji artystycznej jest świadomy sposobów wykorzystania swej intuicji, emocjonalności, kreatywności i wyobraźni w ramach określonych daną estetyką i kontekstem historycznym,		
	HPW1_U03	W ramach określonej etykiety historycznej i kulturowej wykazuje zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej a niesionym przez niego komunikatem,		
	HPW1_U04	posiada umiejętność doboru instrumentarium w stosunku do wymogów wykonawczych muzyki, określonej stylistyki, epoki, kręgu kulturowego,		
	HPW1_U05	posiada umiejętność gry a`vista oraz biegłą znajomość w zakresie słuchowego rozpoznawania materiału muzycznego, zapamiętywania i operowania nim,		
	HPW1_U06	posiada znajomość oraz umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru związanego z głównym kierunkiem studiów, charakterystycznego dla różnych epok i stylów,		
	HPW1_U07	w zakresie wykonywanych utworów posiada umiejętność wykorzystania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów		

		stylistycznych, epokowych i związanych z narodową proweniencją ich twórców,		
	HPW1_U08	posiada umiejętność kształtowania, tworzenia muzyki oraz improwizowania zgodną z poznanymi zasadami dyminuowania, harmonizowania, intawolowania,		
	HPW1_U09	posiada umiejętność właściwego odczytania źródłowego tekstu nutowego, opanowania pamięciowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei związanych z pozamuzycznymi przesłankami oraz całościowego objęcia formy dzieła,		
	HPW1_U10	opanował warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i jest świadomy problemów specyficznych dla danego instrumentu (sposoby intonowania, metody strojenia, specyfika wydobycia dźwięku, funkcja w zespole),		
	HPW1_U11	przyswoił sobie właściwe nawyki dotyczące techniki i zachowania umożliwiające operowanie ciałem w sposób najbardziej wydajny, ergonomiczny i bezpieczny z punktu widzenia fizjologii,		
	HPW1_U12	poprzez opanowanie efektywnej metodologii ćwiczenia wykazuje umiejętność samodzielnego doskonalenia warsztatu technicznego,		
	HPW1_U13	posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrycznych oraz zagadnień dotyczących aplikatury, smyczkowania, frazowania, stosowania oddechów, odczytywania struktury harmonicznego opracowywanych utworów,		
	HPW1_U15	wykazuje umiejętność radzenia sobie ze stresem i różnymi sytuacjami towarzyszącymi prezentacjom artystycznym,	P6S_ UK	P6S_UK
	HPW1_U16	wykazuje umiejętność sprostania okolicznościom towarzyszącym publicznej prezentacji artystycznej oraz osadzenia ich w odpowiedniej konwencji stosownej do stylu, gatunku, epoki,		
K	HPW1_K01	gromadzenia, analizowania i świadomego interpretowania niezbędnych informacji z zakresu swojej specjalności,	P6S_KK P6S_KR	
	HPW1_K02	realizacji własnych koncepcji i działań artystycznych opartych na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji oraz wiedzy z zakresu historii kultury i filologii,		
	HPW1_K03	Jest gotów do organizacji pracy własnej zespołowej w ramach realizacji zadań i projektów opartych na historycznych i teoretycznych przesłankach,		
	HPW1_K04	w sposób świadomy i profesjonalny potrafi zaprezentować własną działalność artystyczną,	P6S_KK	
	HPW1_K05	w sposób zorganizowany i usystematyzowany pod względem historycznych praktyk wykonawczych podchodzi do rozwiązywania problemów dotyczących rozbudowanych prac projektowych, jak również własnych działań artystycznych,	P6S_KR	

Metody kształcenia	<p>wykład praca z tekstem i dyskusja analiza (studium) przypadków rozwiązywanie zadań artystycznych wspólna z pedagogiem realizacja dzieł na zajęciach praca indywidualna prezentacja nagrań audio i video sesje rozwiązywania problemu współpraca przy realizacji i wykonywaniu dzieła analiza nagrań własnych</p>
---------------------------	--

	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Kod efektu uczenia się
Metody weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin	HPW1_W14
		HPW1_U15
	egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)	HPW1_U01
		HPW1_U02
		HPW1_U03
		HPW1_U09
		HPW1_U16
	przesłuchanie (wykonawstwo)	HPW1_U05
		HPW1_U12
	projekt, prezentacja	HPW1_W08
		HPW1_W10
	realizacja zleconego zadania	HPW1_K01
		HPW1_K03
	Eseje	HPW1_W05
		HPW1_W06
		HPW1_K04

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:	- frekwencja, - przygotowanie eseju, - przygotowanie prezentacji,
	Warunki egzaminu:	- zaliczenie przesłuchania technicznego, - prezentacja ustalonego programu artystycznego na odpowiednim poziomie, - program nie może zawierać utworów wykonywanych na wcześniejszych egzaminach.

NAKŁAD PRACY STUDENTA	Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego	180	55
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta	1650	

Literatura podstawowa

Literatura muzyczna jest wybierana spośród bezmiarów skrzypcowych utworów XVII i XVIII wieku na bieżąco, w zależności od możliwości studenta, jego predyspozycji, upodobań, cech charakteru. Obowiązujący jest zakres posługiwania się czterema najważniejszymi stylami – stylem włoskim, francuskim, niemieckim i mieszanym. Studenci są zobowiązani do przygotowania co najmniej jednego utworu solowego w semestrze i co najmniej dwóch kaprysów w roku, w formie zaliczenia.

Literatura uzupełniająca

Nikolaus Harnoncourt – Musik als Klangrede
F. Rognoni - Il vero modo di diminuire
P. Wilk - Sonata na skrzypce solo w siedemnastowiecznych Włoszech
J-C. Veilhan – The rules of Musical Interpretation in the Baroque Era
F. Geminiani – The art of playing the violin,
L. Mozart – Versuch über eine gründliche Violinschule
D. Boyden - The History of Violin Playing from Its Origins to 1761
M. Corette - L'école d'Orphée
G. Tartini - Tutorial Letter to Maddalena Lombardini

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line

International Music Score Library Project
Oxford Music Online
www.baroquemusic.it
Gallica.fr